

Rapport for anmeldt tilsyn i kommunale afdelinger og selvejende daginstitutioner

Afdeling/daginstitution: Grønnegården

Ifølge Dagtilbudslovens § 5 skal Kommunalbestyrelsen føre tilsyn med indholdet af tilbuddene efter denne lov og den måde, hvorpå opgaverne udføres.

Tilsynet omfatter det pædagogiske læringsmiljø, kompetenceudvikling, sikkerhed, hygiejne, sundhed og fysiske rammer, som vil danne grundlag for tilsynsrapporten.

Tilsynet er en rundring i daginstitutionen og efterfølgende en dialog med udvalgt personale, pædagogisk leder/dagsinstitutionsleder og ved selvejende og private daginstitutioner også et bestyrelsesmedlem. Dialogen vil tage afsæt i dagtilbuddets egenrapport.

(Nedenstående udfyldes af tilsynsførende)

Tilstede fra dagtilbuddet
Käthe Poulsen, Pædagog Betina Smedegaard, Institutionsleder Kim Andersen, bestyrelsesformand
Tilsynsførende
Mette Bjørn, Børn & Kultur, Kvalitet & Tilsyn
Tilsynsdato
07.11.19

Tilsynets vurdering

1: Kvaliteten i dagtilbuddets arbejde med personalets sammensætning, kompetencer og evalueringskultur

Bemærkning

Der er god opmærksomhed på at omfordele personale i institutionen ved sygdom eller ved personalets fravær af anden årsag. Dette for at sikre at børn ser kendte voksne og strukturer. I spidsbelastede perioder anvendes ledig pædagoger fra BUPL som vikarer, hvor vikarerne ofte ikke er de samme. Planlagte aktiviteter aflyses sjældent.

Efter endt kompetenceudvikling videndeler personale, der har været på kursus omkring nyhvervet viden, der kan sikre opkvalificering og implementering i institutionen.

Udover på stuemøder at evaluere på de enkelte børn, arbejdes der systematisk med at evaluere på Læring hele dagen og de enkelte læringsmiljøer

Systematisk dataindsamling er nyt i institutionen og er blevet godt modtaget af personalet, der oplever øget faglighed ved brugen. Arbejdet med data skal systematiseres yderligere, både i forhold til det enkelte barn og i forhold til børnegrupper og det skal sikres disse data kan genbesøges også efter længere tid.

Udover på stuemøder at evaluere på de enkelte børn efter observationer, arbejdes der systematisk med på personalemøder at evaluere på læring hele dagen og de enkelte læringsmiljøer. Fremadrettet skal der sættes fokus på at indføre en evalueringskultur, hvor der evalueres på sammenhængen mellem læringsmiljø og børns udvikling, trivsel og dannelse. Det anbefales at der laves systematiske observationer på denne sammenhæng samt tilhørende feedback - gerne fra leders side og/eller på tværs af stuerne.

2: Kvaliteten i dagtilbuddets arbejde med børns læring og udvikling

Bemærkning

Der er rigtig god opmærksomhed på at barnet oplever en struktureret og genkendelig hverdag. Dette støttes op med refleksion over, hvor har barnet læringsmuligheder og ses dette ved hjælp af udarbejdede SMATTER. Datainddragelse underbygger validiteten af refleksionerne.

Der er god opmærksomhed på læring hele dagen både i hverdagsrutiner, leg og planlagte aktiviteter.

Hjernen & Hjertet er generelt up-to date. Såfremt medarbejdere udenfor institutionen ikke er helt med i opfølgning på fokuspunkter er det institutionens opgave at følge op og sikre dette sker til tiden. Der er i høj grad systematik omkring børnenes trivsel, læring og udvikling ved evaluering omkring dette på hvert stuemøde. Der bør evalueres på metoden på denne vurdering ved brug af institutionens eget skema omkring barnet er i rød-gul-grøn position eller om denne vurdering kan løses i TOPI. Dette for at sikre så lavt ressourceforbrug som muligt og sikre den forældreorientering, der sker via Hjernen & Hjertet for børn i alle positioner.

Grønnegården har arbejdet med den nye styrkede læreplan i hele 2019, hvilket har været og er meningsgskabende for personalet.

Der er i høj grad fokus på at inddrage børnenes perspektiver i dagligdagen og følge børnenes spor i aktiviteter og leg. Grønnegården arbejder med selvevaluering. Det anbefales at der sikres data over længere tid, hvor data kan genbesøges også når læreplanen skal evalueres hvert andet år. Her skal i særlig grad være fokus på "Hvad sker der i læringsmiljøer, der får børn til at flytte sig"? Og hvad har vi gjort for at motivere børnene?

3: Kvaliteten i dagtilbuddets arbejde med børns trivsel

Bemærkning

Grønnegården følger meget systematisk op på børns trivsel og handler metodisk ved bekymring.

Der er årlige børneinterview, hvor de indsamlede data bliver omsat til forskellige indsatser. Det kan være indkøb af legetøj og materialer, indretning af stuer og at alle børn har en at lege med mv.

4: Kvaliteten i dagtilbuddets arbejde med overgange

Bemærkning

Grønnegården arbejder systematisk med skoleunderstøttende tiltag et år før børnene skal i skole. SMART skolestarts værktøjer for Urban skole anvendes.

Alle børn besøges modtagende skole inden opstart og der er udarbejdet Dialogprofil og overgangsbeskrivelser på alle børn.

5: Kvaliteten i dagtilbuddets arbejde med forældresamarbejde

Bemærkning

Der opleves et godt forældresamarbejde, hvor der arbejdes med at skabe tillid, ved dialog om stort og småt fra barn og forældre træder ind i institutionen.

Forældre inviteres ind til generalforsamling, hvor der også kan være tematiseret oplægsholder.

Rammer for forældresamarbejde er tilgængelige på hjemmesiden.

Hjemmelæringsmiljøer for alle børn med små opgaver er tænkt i det daglige læringsmiljø, hvor forældre kan være med til at samarbejde omkring barnets læring. Det er små overskuelige opgaver som at børn sammen med forældre kan finde naturmaterialer, øve hvad lidt abstrakte ord som kreativ betyder eller hvilke ord der starter med J. Det er små opgaver, der giver en råd tråd i barnets læring mellem institution og hjem og som er meget konkrete og overskuelige for forældre.

6: Sikkerhed og hygiejne

Bemærkning

Der stor opmærksomhed omkring sikkerhed og hygiejne. Såfremt der er fejl og mangler tages der straks hånd om dette.

Der er systematisk daglig gennemgang af legepladsen. Ved legepladsinspektion er der udarbejdet handleplan, der kan findes opdateret på hjemmesiden.

Eventuelle straks-henstillinger

Ingen

Eventuelle udviklingspunkter

Ingen

Observationsrunde

Hvad iagttages – aktiviteter, læringsmiljø, børnemiljø, sikkerhed, hygiejne m.m.

Observation fællesrum:

I fællesrummet er der her ved 9- tiden samlet 34 børn og 4 voksne og samlingen har temaet Cirkus Badutski.

En voksen er sprechstallmeister med fin høj hat og præsenterer cirkusets numre. Børnene sidder i en stor rundkreds med de øvrige voksne imellem sig. Der er helt stille og sprechstallmeister har et godt overblik over gruppen. Hun sørger for at alle børn har en plads og har fokus på aktiviteten.

4 børn er klædt ud som tigre og løver. De bliver nu præsenteret nummeret "Løve hopper igennem ild-ring". En planke er lagt ud på gulvet og to voksne får en opgave med at holde to hula hop ringe, som gør det ud for ildringe. De forskellige løver og tigre hopper nu på skift igennem ild-ringene. Der bliver klappet og da nummeret med de vilde kattedyr er slut præsenterer de kløer på opfordring og der klappes endnu en gang. Næste nummer er de stærke mænd. To børn er klædt ud som henholdsvis Spiderman og robot. "Stærke mænd i Cirkus Badutski", " Måske I kan få lov til at mærke på deres muskler"? Børnene går lidt betuttede rundt og lader de andre børn mærke på overarmene. Derefter løfter børnene paprør og står på et ben imens).

Efter ca. 8 min begynder nogle børn at blive urolige. Dette bemærker de voksne og reagerer på det ved at opbryde seancen og flytte aktiviteten udenfor.

De stærke mænd bukker efter deres optræden og får en klapsalve.

Samlingen bryder op og børnene går i garderoben.

En aktivitet, hvor der bl.a. ses at børn øver at stå i centrum, udklædt og udføre for nogle lidt svære numre, mens deres kammerater sidder og kigger på dem og modtager anerkendelse for udførelsen.

Medarbejderne guider i rolig og anerkendende tone og har godt overblik for, hvornår der skal sceneskift ind for at bevare motivationen hos alle børn.

Observation på børnehavegruppe:

På stuen er der også samling. Her er 2 voksne og 15 børn. Børnene sidder på række og kigger op på den voksne der holder samlingen. Her tages en lille kuffert frem "jeg kan godt se, at det er spændende med kufferten, måske bliver det dig en anden dag"? Kufferten er en lille sangkuffert for et barn får lov til at vælge dagens sang. Et andet barn vælger en sang fra kufferten "Puff"? "Tror det er jeres yndlingsang – den har vi haft et par gange i denne uge". Sangen bliver sunget og derefter bliver der talt om, hvad sangen handler om. Derefter er samlingen slut og børnene skal ud. De går stille og roligt op til døren der fører ud af stuen og stiller sig på række. Derefter går de ud af stuen for at tage tøj på.

Der øves at vente på tur, fordybelse i samlingen og refleksion over teksten. Børnene virker meget motiveret for opgaven og ses trykke og glade i aktiviteten. De voksne guider stille og roligt gennem aktiviteten i et anerkendende sprog.

Stuen fremstår opryddelig og med tydelige spor i børnehøjde af de emner børn arbejder med lige nu.

Der er godt med gulvplads og et overskueligt udvalg af legetøj.

. I vindueskarmene anvendes i en hvis grad som oplagingsplads. Det anbefales at der findes alternative opbevaringsmuligheder, da det vil give mere lys i rummet og et bedre æstetisk indtryk.

Egenrapport – udfyldes af tilsynssted

Faktuelle oplysninger – besvares af tilsynsstedet

Dagtilbuddets navn

Børnehaven Grønnegården

Adresse

Grønnegade 57C, 6700 Esbjerg

Tlf. og e-mail

76162775 – besme@esbjergkommune.dk

Pædagogisk- eller daginstitutionsleder

Betina Smedegaard

Antal indmeldte 0-2 årige

0

Antal indmeldte 3-6 årige

57

1. Dagtilbuddets sygefravær

Ift. Dagtilbuddets sygefravær vurderes om tilbuddet indeholder stabile rammer og faglige kvalitet til gavn for børnenes trivsel og læring

Angiv gennemsnitlige kalenderdage for de sidste 12 mdr. – for private og selvejende institutioner kan sygefraværet enten angives i kalenderdage, arbejdsdage eller i %:
9,48% = 239 dage, hvoraf der er en langtidssygemelding på 101 dage

Hvilke overvejelser har dagtilbuddet omkring sygefravær med hensyn til **tilrettelæggelse af arbejdet**, for at **sikre stabile rammer** for børnene og **pædagogisk kvalitet**?

Der er igennem årene arbejdet bevidst med, at der skal være et godt psykisk arbejdsklima i børnehaven. Det er vigtigt for børn og personaler at de voksne trives, det har en afsmittende effekt på børns trivsel.

For at sikre personalets trivsel, bliver der lavet en udvidet APV (med spørgsmål i forhold til psykisk arbejdsmiljø) hvert år. Jeg nærlæser APV'erne, og der noteres ned, hvad der er kritisk (i skala fra 1-10, hvor alt under 6 bliver noteret som kritisk). Der er lavet aftale om, at det er "kun" leder og bestyrelsesformand, som læser den personlige APV. Jeg skriver de kritiske punkter i en handleplan - handleplanen gennemgås i Grønnegårdens lokale SU, hvor der drøftes handlemuligheder i forhold til det enkelte punkt. Når handleplanen er gennemarbejdet og renskrevet i SU gruppen, fremlægger AM'ier den på næstkommende p-møde for kollegaerne, så alle er orienteret om, hvad der skal gøres i forhold til de punkter, hvor der er kommet udsagn om, at der er en fysisk eller psykisk udfordring.

Hver APV er med navn på og benyttes på MUS samtalerne til, at komme rundt om den enkelte medarbejder. Medarbejder får herved mulighed for at uddybe egen besvarelse i APV'en. Det giver altid en god dialog omkring fysisk og psykisk arbejdsmiljø. Der aftales på mødet, hvad jeg

som leder kan gøre, hvad kollegaer kan gøre, samt medarbejderen selv kan gøre anderledes for, at imødekomme/ændre påtalt kritik. Min oplevelse er, at det er med til, at den pågældende medarbejder efterfølgende kan se sig selv fortsætte i Grønnegården og føle sig mødt på det, som ellers forstyrre i det daglige arbejde.

Der er igennem årene blevet talt meget om, at vi i spidsbelastede perioder (efterår og vinter) er for få personaler til at løfte den pædagogiske opgave – selv om der bliver ansat en medhjælper i vinterhalvåret. For at passe godt på medarbejderne, er der et punkt på dagsordenen til vores p-møder, som er - trivselsrunden – her er det den enkelte medarbejder der skal/kan ytre sig, hvis der er noget der fylder, eller der er noget som har været godt. Alle har herefter mulighed for at byde ind med det, som de sidder og har en refleksion på, ud fra kollegaens fortælling – derved hjælper vi hinanden til at få løftet udfordringer op, så den bliver overskuelige. Fx er der blevet tilbudt hjælp til en stue, hvor der har været børn, som har krævet særlig opmærksomhed – de to øvrige stuer har på skift tilbud deres assistance og været med på stuen eller taget barnet med ind på egen stue. Som leder er jeg opmærksom på de udfordringer der kommer med nye børn – trives barnet fra begyndelsen eller er der udfordringer, som er fulgt med et barn ind i vores børnehave. Viser det sig, at der er en udfordring ud over "plejer" til pædagogerne, indkaldes der til et TVÆRS enhedsmøde. Møderne er effektive, og er med til at kvalificere de tiltag, som skal / kan være med til at skabe en god rolig dag for det nye barn. Møderne er med til at hjælpe pædagogerne videre fagligt, for at møde barnet i nærmeste udviklingszone. Viser det sig på mødet, at der er brug for ekstra ressourcer på stuen for at løfte de nye opgaver, bliver der efterfølgende ansøgt om ekstra timer eller en ressourcepædagog.

Disse tiltag udtrykker medarbejderne sig positiv for, de bliver mødt på det de ser og får hjælp til, at de ikke skal gå hjem og føle sig utilstrækkelige. – Dermed ikke sagt, at der ikke er brug for flere pædagogtimer i vores normering – for det er der i allerhøjeste grad.....

Ekstra timeforbrug kan være med til at skabe underskud på budgettet – men skal vi bevare den gode børnehave med høj trivsel, så der det vigtigt, at trivsel blandt børn og voksen vægtes højt.

Tilsynets bemærkning

For at sikre at børnene har genkendelige voksne, når der er fravær anvendes intern omfordeling af personale, så børnene kender de voksne. Vikarer anvendes kun lejlighedsvis og her benyttes eksterne pædagoger, der ikke er tilknyttet huset. Planlagte aktiviteter aflyses sjældent. Det oplyses at pt. anvendes der kun lejlighedsvis vikarer, da budgettet hertil er blevet prioriteret til andre opgaver.

2. På hvilken måde arbejdes der målrettet med medarbejdernes kompetenceudvikling?

Dagtilbuddets bemærkning

Vi har to pædagogiske dage om året, der er som udgangspunkt altid en oplægsholder indkøbt til at komme og give oplæg fx i 2018 havde vi en hel dag med oplæg omkring Ny læreplan, hvor vi gennemgik opbygning og metode, ud fra den nye læreplan. På pædagogisk dag i januar 2019 fik pædagogerne en hel dag til at implementere - Ny læreplan - i stuens årsplan. På pædagogisk dag i september 2019, stod jeg selv for oplæg af Grønnegårdens nye læreplan. Pædagogerne havde fået til opgave, at lave billeder af læringsmiljøer og fremlægge dem i plenum. Der kom en forventet lang dialog om, hvad er et læringsmiljø, hvad hvor ser vi også et læringsmiljø, har vi læringsmiljø hele dagen. Herefter var der dialog om indholdsbeskrivelse og forståelse af indhold og handlemetode, som der er beskrevet i vores nye læreplan. Vi gik i dybden omkring: pædagogik, metode, børnesyn, forældresamarbejde, didaktik, dannelse, trivsel, sprog – teoretiker.

Alle medarbejdere bliver tilbudt kurser/finder selv interessante kurser. Når en medarbejder finder et kursus som de mener kan give dem noget nyt, kontakter de mig og vi ser på kursus indholdet sammen, drøfter de muligheder der er ved at få den nye viden. Herefter bliver medarbejderen tilmeldt.

På vores MUS og PLUS samtaler gennemgår vi medarbejderens kompetencer, får en drøfter om der er noget, der kunne give mening for medarbejder at melde sig til/udvide sin faglige horisont med!!! Vi aftaler, at vi begge holder øje med kurser, der relatere sig til det medarbejder har ønske om.

Fra årsskiftet skal vi implementeret yoga på alle stuer – pt er der er to medarbejder der har kursus i børne yoga. De øvrige medarbejdere er i gang med, at finde kursus, hvor de kan tilegne sig viden om børne yoga. Der er muligt for medarbejderen, at ønske "sidemandsoplæring" af en kollega – hvilket allerede nu er i gang.

Det er af stor betydning for bestyrelsen og mig som leder, at medarbejderne kan tilegne sig ny viden, derfor har alle mulighed for at ansøge om efteruddannelse. To medarbejder har gennemgået DPL uddannelsen i 2018 og der er to tilmeldt DPL uddannelsen i 2019. En medarbejder har lige tilmeldt sig kursus i skriftssprogsuddannelse. AM'ier følger det lovpligtige uddannelsesprogram 1½ dag om året. Er ønsket om en efteruddanne af en lidt større økonomisk omkostning, tager jeg en drøftelse med bestyrelsesformanden om den økonomiske del – har vi økonomi herfor og eller hvordan får vi det. Som udgangspunkt bliver ønsker imødekommet.

Tilsynets bemærkning

Medarbejderne oplever god adgang til kurser. Dyre eller længerevarende kurser skal godkendes af bestyrelsen.

Når medarbejdere har været på kursus videndeles på personalemøder ligesom der sker sidemandsoplæring efter behov.

4 ud af 6 pædagoger har været på kursus i Professionelle læringsmiljøer (PLM).

3. På hvilken måde er der organisatorisk etableret en evalueringskultur?

Fx: mødestrukturer, observationer/feed back, dialog/refleksioner

Dagtilbuddets bemærkning

På pædagogisk dag i januar, udarbejder hver stue sin egen årsplan, der aftales på forhånd 4 fælles projekter på tværs af stuerne, som skrives ind i årsplanen. De 4 projektemner kan være natur og naturfænomener, krop og bevægelse, skrald, eventyr.

Der aftales hvem er tovholder for projekterne. Tovholderne skriver projekt ind i en SMITTE og er ansvarlige for, at den bliver evalueret i plenum, på næstkommende p-møde når projektet er afsluttet. Tovholderne skriver pædagogernes refleksioner/evaluering ind i SMITTE modellen.

Hver stue har indskrevet Temaerne fra læreplanen i stuens årsplan. På stuemøderne planlægges læringstiden for de næste 3 uger. Det valgte tema skrives ind i en SMITTE model. På næste stuemøde evalueres/reflekteres og drøftes gennemført projekt. Et nyt projekt med tema fra årsplanen udarbejdes til den næste 3 ugers periode.

(Der bliver i et projekt lavet observationer på det enkelte barn, og pædagogerne notere ned, om børnene klare opgaverne, på stuemøderne drøfter pædagogerne det enkelte barns mestring i projektet – giver refleksionerne anledning til bekymring, udarbejdes der et fokuspunkt på anet). Alle projekter ligger på Grønnegårdens portalen og i en mappe på kontoret.

En til to gange om året, er der et 3 timers stuemøde, så pædagogerne har mulighed for at samle op på projekter/andet skriftlige arbejde, som de ikke har nået at reflekter på til stuemøderne.

Tilsynets bemærkning

De enkelte børn bliver evalueret på stuemøderne, hvor der kan være en fælles opmærksomhed på om der skal være særlige indsatser omkring enkelte børn. Såfremt dette er tilfældet orienteres og involveres forældrene, hvilket forældrene også har en forventning om.

Børn bliver drøftet på TVÆRS, så der kan iværksættes meget tidlig indsats, såfremt et barn er i en udsat position.

I øjeblikket er der særlig fokus på, hvilken læring der er på forskellige tidspunkter på dagen "hvad forgår der af læring kl. 10.00" "Hvad foregår der af læring kl. 14.00"? Refleksion omkring

dette foregår på personalemøder. Ud fra dette, sammenholdt med den aktuelle børnegruppe udarbejdes SMTTE på kommende indsatser.

4. Hvordan er der fulgt op på metoder og indhold fra kompetenceudviklingsforløbet - Styrkede professionelle læringsmiljøer?

Dagtilbuddets bemærkning

De to pædagoger der har været afsted på kursusforløbet 2018, har fremlagt deres nye vider for kollegaerne på pædagogisk dag i januar 2019. De to pædagoger var blevet optaget af dataindsamling, hvilket udløste en god og konstruktiv dialog fx hvordan metoden kunne være behjælpelig til, at få ny viden/belyst en udfordrings omfang omkring et barn. Efter pædagogisk dag, er dataindsamling blevet benyttet flere gange i resten af huset.

Der er tilmeldt to pædagoger til det nye DPL forløbet i indeværende år. De er blevet nysgerrige på viden omkring – professionelle læringsmiljøer.

Som selvejende dagtilbud, har vi valgt at bevare vores pædagogiske tilgang om læringsmiljø i Grønnegården samtidig med, at vi implementere ny viden, som går i tråd med de eksisterende læringsarenaer – det skal give mening i forhold til det vi gør lige nu. Vi arbejder ud fra den nye læreplan med vores egne didaktiske overvejelser, og i vores perspektiv er der implementeret – Styrkede professionelle læringsmiljøer – i vores læringstid og i hele Grønnegårdens åbningstid. Igennem årene har pædagogerne i Grønnegården arbejdet bevidst med, at børn skal have tilbud om forskellige læringsarenaer, tilpasset det enkelte barn ud fra nærmeste udviklingszone.

Tilsynets bemærkning

Medarbejderne oplever deres faglighed øget efter brug af data, der kan genbesøges. Dette gælder både i forhold til opmærksomhed omkring det enkelte barn og for grupper af børn. Data bliver destrueret efter brug.

Hele medarbejdergruppen bliver præsenteret for aktuelle aktionslæringsforløb 2 gange om året på pædagogisk dag. Aktionslæringsforløb som de medarbejdere der er på PLM kursus skal lave mellem kursusdagene.

Det skal sikres at indsamlede data kan genbesøges også efter længere tid når eks. læreplan skal evalueres. Såfremt destruktion af data sker på baggrund af GDPR, må indhentning af data ske i en form, hvor dette ikke kommer i konflikt med denne.

5. Hvordan er der arbejdet med retningslinjer for magtanvendelse, og hvornår er dette sidst sket?

Dagtilbuddets bemærkning

Jeg har på et p-møde fremlagt materialer omkring magtanvendelse, personalet har fået det tilsendt over mail, så de kunne nærlæse materialet, materialet er printet ud og ligger i vores APV mappe.

Kort tid efter p-mødet, havde vi en episode i Grønnegården, hvor en pædagog og jeg blev enige om, at her taler vi netop om en episode, hvor der skal laves en rapport om magtanvendelse. Rapporten blev lavet i april 2019.

Episoden blev drøftet igennem på efterfølgende p-møde, for at alle kunne få eks. på, hvornår/hvordan vi i Grønnegården skal lave en rapport om en magtanvendelse.

Tilsynets bemærkning

Intet at bemærke

6. Hvordan introduceres og oplæres nye medarbejdere til Hjernen&Hjertet?

Dagtilbuddets bemærkning

Vi benytter "sidemandsoplæring" i forhold til alle elektroniske arbejdes programmer, som vi har aftale med EK om at benytte fagligt - omkring et barn. Jeg var på kursus i H&H sammen med

en pædagog fra Grønnegården. Vi står begge to til rådighed for øvrige pædagoger i Grønnegården med viden om programmet og kan guide, hvis det bliver nødvendigt.

Tilsynets bemærkning

Intet at bemærke omkring oplæring af nye medarbejdere i Hjernen & Hjertet.

I Hjernen & Hjertet generelt skal der sikres at der bliver fulgt op rettidigt på de enkelte børn. Såfremt fokuspunkter er oprette af personale udenfor institutionen er det institutionslederens opgave – i dialog med de som har oprettet fokuspunktet at der bliver fulgt op rettidigt af hensyn til barnet.

Børns læring og udvikling – besvares af tilsynsstedet

7. Hvordan arbejdes der systematisk med pædagogiske læringsmiljøer hele dagen?

Fx: Leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter, daglige rutiner

Dagtilbuddets bemærkning

Børnenes læring er i hele børnehavens åbningstid. Vi drøfter med jævne mellemrum vores struktur/kultur for, at optimere læringsrummet for det enkelte barn, Børn lærer, når de møder passende udfordringer, hvor de kan få vækket deres nysgerrighed, motivation, fantasi og forestillinger, og hvor der er plads til fordybelse, koncentration og afprøvning - alle vigtige elementer i et læringsproces i læringsmiljøet. Vi er bevidste om børns sproglige og motoriske udvikling. Det er en vigtig brik for børns videre udvikling/læring. Når børnehaven åbner kl.6,15, er der mulighed for at børnene kan spise deres medbragte morgenmad frem til kl.8. De børn der ikke spiser morgenmad går selv ind på egen stue og finder noget at lege med (morgenvagten har sat enkelte legemuligheder frem, fx plus plusser, magneter, Lego, dyr, biler osv). Morgenvagten hjælper de børn som har behov for at blive sat i gang med en leg. Der er altid en pædagog i køkkenet, og står der til rådighed for at hjælpe barnet med at vinke farvel. Kl.8 pakkes morgenmaden væk, og pædagogerne fordeler sig ud på stuerne sammen med børnene – frem til kl.9 må børnene lege på tværs af stuerne. Der holdes samling på hver stue kl.9. Efter samling er der planlagte pædagogiske aktiviteter på stuerne og øvrige rum, børnene deles ofte op i mindre grupper for at imødekomme det enkelte barns behov for nærvær af pædagogen. Kl.11 samles børnene på egen stue inden der spises madpakker. Kl.12 er alle børn på legepladsen med 3 medarbejdere, øvrige medarbejdere afvikler pause. Kl.13,45 serveres børnenes medbragte frugt, som indtages enten på egen stue eller i uderummet. Når frugten indtages, taler pædagogerne med børnene om, hvad de vil lege efter frugt. Børnene må herefter gå i gang med den valgte aktivitet. Medarbejderne fordeler sig ud de steder, hvor børnene leger og deltager/ understøtter børnene i deres leg. Efter kl.15,30 lukkes stuerne efterhånden, som børnene bliver hentet. De sidste børn er enten på legepladsen med lukkevagten, eller der leges, læses bøger eller laves andet legeaktivitet i køkken eller fællesrummet.

Den strukturerede dag i Grønnegården kommer af, at vi ønsker at tilbyde et godt frugtbart og udviklende læringsmiljø til det enkelte barn. Med vores struktur ved vi, at vi kommer godt omkring alle læringsarenaerne i løbet af en børnehavedag. Ved at lave planlagte aktiviteter og fri leg, får børnene mulighed for at eksperimentere med fx andre lege regler, finde innovative og kreative løsninger, indgå i fællesskaber med andre børn, lege ud fra den frie fantasi.

Vi har didaktiske overvejelser omkring dagens rutiner og forskellige planlagte aktiviteter, fx i børnenes leg, spontane aktiviteter, daglige rutiner som bleskift, frokost, oprydning, garderobesituationen. Barnet lærer af de aktiviteter, det deltager i, og de udfordringer, det bliver stillet over for, men også ved, at barnet selv er undersøgende og eksperimenterende. Læring finder derfor både sted i ikke planlagte og pædagogisk planlagte aktiviteter, i hverdagens praktiske og spontane gøremål, samt i barnets leg og udforskning. I princippet er alle situationer mulige læringsituationer.

Det pædagogiske personale tænker derfor læring ind i de forskellige typer aktiviteter, som barnet involveres i. Desuden tilstræber det pædagogiske personale, at barnet aktiveres og alle sanser kommer i spil ved enhver aktivitet ud fra antagelsen: "Den, der aktivt deltager, lærer noget".

Tilsynets bemærkning

Personalet er optaget af at barnet oplever en tydelig og genkendelig struktur gennem dagen. Som tidligere beskrevet arbejdes der med, hvor og hvornår der er læringsmuligheder og få sat ord på disse muligheder i fælles opmærksomhed og sprogbrug. Dette gælder både leg, planlagte aktiviteter og hverdagsrutiner.

Omkring de voksnes rolle på legepladsen fortæller personalet, at de indgår i regellege og børnenes spor bliver fulgt når børnene bliver optaget af noget. Det kan være optagethed af kastanjer, der er faldet af træerne eller spindelvæv, der har fået frost. Leder oplyser det at der er stort fokus på at børn bliver på legepladsen, hvorfor personalet cirkulerer i zoner, for at sikre børn ikke hopper over hegnet og samtidig guider børn og børnegrupper ved behov.

8. Hvordan inddrages og analyseres data i forbindelse med tilrettelæggelse af læringsmiljøet?

Dagtilbuddets bemærkning

Pædagogerne benytter SMITTE modellen til at opkvalificere læringsmiljøerne. Analyse og inddragelse dokumenteres i de SMITTE modellen, som pædagogerne benytter til at udarbejde et projekt i, læringsmiljøet sikres via evalueringen/refleksion/data/analyser. Vi har fundet ud af, at ved at benytte SMITTE modellen i de planlagte læringsmiljøer, bliver data og analyse synlige under punkterne læringsmål/tegn/evalueringen/refleksion og vi får derved opkvalificeret den pædagogfaglige tilgang omkring et projekt.

Data inddrages i læringsmålet (hvad vil vi gerne opnå). Analysen dokumenteres under - tegn/evaluering/refleksion.

Når en planlagt projekt er veloverstået, drøfter pædagogerne projektet og skriver den nye viden ind i SMITTE modellen under punkterne evaluering/refleksion – herved får de viden om det der lykkedes og det der ikke virkede og eller gav mening for børnene. Data bliver synlig og er med til at opkvalificere det enkelte læringsmiljø.

Tilsynets bemærkning

Grønnegården arbejder med data. Der peges på eksempler, hvor børnene er blevet præsenteret for en planche af insekter "Hvad ved I om insekter"? Herefter en SMTTE på læringsforløb omkring insekter og efterfølgende dataindsamling på hvad børnene lærte. Efterfølgende evaluering og refleksion på aktiviteten, hvor personalet oplever at den pædagogiske kvalitet højnes ved brug af data.

Resultaterne ved evaluering deles på personalemøder.

9. Hvordan arbejder dagtilbuddet målrettet med progressionen i barnets læring og udvikling?

Fx: Vurderinger, opfølgning, SMITTE, fokuspunkt, tværfagligt, forældreinddragelse

Dagtilbuddets bemærkning

På hver stuemøde gennemgår pædagogerne alle børn, og skriver dem ind i vores skema med kategori: grøn, gul eller rød kategori (et materiale der er lignende det, som TOPI er bygget op på).

De børn der er grønne følger den daglige læringsarena og pædagogerne har observeret om progressionen er tilstede, de børn der er i gul fx børn med sproglige udfordringer – bliver der lavet en særlig handleplan/fokuspunkter på i samråd med tale-høre konsulenten og i samarbejde med forældrene. De børn der er lavet fokuspunkter på, afholdes der TVÆRS møde omkring. Der er opfølgingsmøder hver 3 måned på fokuspunkterne (i nogle tilfælde er det måske kun 1 måned, alt afhængigt af hvad fokuspunktet er. Fx kan fokuspunktet være, at lægge sutten ud i garderoben).

Er der lavet flere fokuspunkter på et barn og vi kan se, at det vil blive over et længere forløb, aftales der et nyt møde 6 måneder frem, dagsordenen vil på dette møde være "opfølgning, siden sidst". Møderne vil have betegnelse status/opfølgingsmøde. Pædagogerne laver op til hvert status/opfølgingsmøderne en ressourceprofil og udviklingsprofil på barnet, for at følge barnets progression. De børn der er i rød kategori er der samme procedure for. Når et barn er i rød kategori, er det som oftest i en kortere periode. Årsagen kan være udefrakommende vilkår der er medvirkende til, at barnet er i rød, der vil her være tæt løbende opfølgning på barnet og

indsats omkring barnet, gennem dialog med forældre og øvrige sparringspartnere, bl.a. er der tæt samarbejde med områderådgiver.

Vores kerneopgave er, at barnet kommer i god trivsel og at der kan foregå progression, vi benytter TVÆRS møderne til at kvalificere de forskellige indsatser for det enkelte barn – TVÆRS møderne er lige så forskellige som de børn vi har med på TVÆRS møderne. Forældreinddragelse er en forudsætning for, at indsatsen lykkes fuldt ud. På vores TVÆRS møde aftales der en handleplan for hjemmet og institutionen og det føres til referat.

Vi oplever, at alle tværfaglige repræsentanter og forældrene er nærværende, når vi sidder og drøfter en udfordring på TVÆRS møder.

Tilsynets bemærkning

Der er i høj grad systematisk opmærksomhed på alle børn og deres trivsel, læring og udvikling. Grønnegården anvender indledningsvis eget skema til vurdering af børnene, hvor de bliver placeret i rød, gul eller grøn position. Det bør overvejes om nødvendigheden af at have et parallelsystem ift. TOPI i Hjernen & Hjertet, hvor både ressourceforbrug kan øges samt sikring af forældreorientering nødvendigvis ikke sker systematisk som i Hjernen & Hjertet.

Det skal sikres at børn i udsatte positioner, hvor der er lavet fokuspunkter, bliver fulgt op rettidigt. Såfremt fokuspunkter er oprettet af personale udenfor institutionen er det institutionsleder opgave at være tovholder på rettidig opfølgning.

10. Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager udgangspunkt i et børneperspektiv?

Hvordan bruger i børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle det pædagogiske læringsmiljø? Hvordan arbejder i med løbende med at følge børnenes spor? Hvilke tilgange anvendes til at inddrage børnenes perspektiv? (Registrering, samtaler, m.m.)

Dagtilbuddets bemærkning

Vi har fokus på, at børnene får udfordringer ud fra forskellige kulturer med respekt for, at de børn der er i Grønnegården kommer med hver deres kultur. Vi skaber rum for, at der er fysisk plads til, at børnene kan lege og udforske venskaber, indretter lokalerne, så de er spændende/inspirerende at være i. Vi har fokus på at det enkelte barn får taletid fx i samling, ved spisning og når der arbejdes i grupper. Pædagogerne taler med børnene om, hvem skal lege sammen og har fokus på, at alle børn har et tilhørsforhold til gruppe, og at venskaber kan opstå ved, at pædagogerne skaber rammer for legen. Er der et barn der ytre ønske om at kunne lege med noget, som børnehaven ikke har, taler pædagogen med barnet om det – hvad er det, hvad kan det være godt til, og hvor har barnet fået kendskab til det? Fx kan et barn komme og ytre ønske om, at kunne lege med det sidste nye legetøj på markedet fx Gurli Gris. Pædagogen tager ønsket med til samling og høre de øvrige børn om – hvad er Gurli Gris og hvor stor er interessen i gruppen for at få indkøbt Gurli Gris. Pædagogen vejre stemning hos børnene for det nye legetøj, og tager herefter beslutning om stuen skal indkøbe det – hver stue har et stuebudget stillet til rådighed i indeværende år er det 6000 kr., som de kan disponere over uden at spørge lederen om lov.

Pædagogerne er bevidste om at indrette stuerne således, at børnene kan nå legesagerne. Udsmykningen er ikke "kun" i børnehøjde, da vi gerne vil have en børnehave, som summer af didaktiske overvejelser om "et rart sted at komme ind" både som forældre og børn.

Tilsynets bemærkning

Børnenes perspektiv tænkes ind i dagligdagen. Det kan eks. være, hvilke emner kunne I godt Jer (Halloween)! Eller vi kan godt tænke os at danse, hvorefter der blev øvet til "Thriller".

De ældste børn deltager årligt i børneinterview og de indhentede data bliver drøftet på personalemøde. Konkret har det ført til at stuer er blevet indrettet anderledes, at det bliver sikret at alle børn har en at lege med. Det kan også være ift. indkøb af materialer. Mange af børnene peger på fodbold, hvor det så sikres at der er en god fodbold at spille med eller der er ønsker om bestemte former for legetøj, der så bliver indkøbt.

De fysiske rum med inddeling, udsmykning og dokumentation er tænkt ind i børnehøjde.

11. Hvordan er jeres procedure for at foretage sprogvurdering?

Dagtilbuddets bemærkning

Når et barn bliver meldt ind i Grønnegården, bliver barnet sprogvurderet ud fra de udleverede materialer fra EK indenfor de første 4 måneder, sprogvurderingen foretages af stuepædagogen. Vi har en pædagog på hver stue, som har gennemgået en "sidemandsoplæring" af deres kollega (som var med på kursusdagen omkring Sprogvurderings materialet fra EK).

Bliver et barn meldt ind i Grønnegården og pædagogerne straks oplever, at barnet har svære sproglige udfordringer, fx et tosproget barn, vil pædagogen observere barnet, kontakte forældrene og høre om de "tænker" sproglige udfordringer ved barnet. Herefter kontaktes høretale konsulenten i samråd med forældrene, og der iværksættes et TVÆRS møde.

Bliver et barn meldt ind i Grønnegården fra en anden institution, og vi ikke har viden om, at barnet er blevet sprogvurderet uanset alder, vil stuepædagogen foretage en sprogvurdering.

Tilsynets bemærkning

Børn der vurderes at have udfordringer på det sproglige område bliver testet. Såfremt resultatet heraf understøtter formodningerne arbejdes der med forskellige indsatser.

12. Hvilke initiativer har dagtilbuddet foretaget ift. implementering af den nye styrkede pædagogiske læreplan?

Fx: Arbejdet med det pædagogiske grundlag, læringsmiljøet og læreplanstemaer samt inddragelse af medarbejdere og bestyrelse

Dagtilbuddets bemærkning

Tilbage på pædagogisk dag den 22.9.18 fik personalet udleveret materialer til ny styrkede professionelle læreplan. Vi havde Dorthe Filtenborg, udviklingskonsulent fra Filtenborg Foredrag & Kurser til at komme og lave oplæg om, hvordan skulle vi gribe det an med at lave en ny læreplan til Grønnegården. Dagen summede af et mix af ny og allerede kendt viden, og der var en god dialog dagen igennem med Dorthe om, hvordan vi skulle implementere den nye læreplan. Materialet blev igen anvendt på vores pædagogiske dag i januar 2019, hvor pædagogerne benyttede materialet som vejledning til at udfylde stuens nye årsplaner. Pædagogerne har igennem indeværende år arbejdet ud fra - Styrkede pædagogiske læreplaner. Det nye er, at det har givet anledning til, at data er blevet en del af det pædagogiske arbejde i Grønnegården på et højere plan en tidligere. Der er to pædagoger som har deltaget på kursusforløbet på DPL 2018. Der er igen i 2019 to pædagoger, som deltager på DPL kurstillbuddet fra EK.

Vores nye læreplan er blevet udarbejdet af ledelsesteamet i Grønnegården og blev godkendt på bestyrelsesmødet den 17.9.19.

Pædagogerne blev præsenteret for den nye læreplan på pædagogisk dag den 22. september 2019.

Tilsynets bemærkning

Grønnegården har arbejdet med Den nye styrkede læreplan i hele 2019. Personalet oplever det giver mening og mere frihed at indarbejde eks. de seks læreplanstemaer i et emne, hvor man før har arbejdet med et læreplanstema ad gangen.

13. Hvordan vil den styrkede pædagogiske læreplan ændre jeres pædagogiske praksis?

Fx: Hvordan inddrages alle læreplanstemaerne løbende i tilrettelæggelsen og gennemførelsen af aktiviteterne?

Dagtilbuddets bemærkning

Indtil videre har den ikke lavet de helt store forandringer, vi har hele tiden været godt på vej professionelt i forhold til børns læringsmiljø.

Vi er blevet optaget af at tale professionelle læringsmiljøer ud fra, at der i EK er sat fokus på det.

Læreplanstemaerne er sat ind i stuerne årsplaner, og på stuemøderne planlægges temaerne i projekter, som skrives ind i en SMITTE model. Efter endt projekt, evalueres og reflekteres der i SMITTE modellen, ny viden bringes vider til næste projekt.

Tilsynets bemærkning

Intet at bemærke

14. Beskriv jeres overvejelser ifm. evaluering af læreplanen? Herunder den løbende pædagogiske dokumentation og hvordan I vil vurdere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Dagtilbuddets bemærkning

Den nye læreplan vil blive evalueret på pædagogisk dag i januar måned – hvor vi skal lave ny årsplan for hver stue. Ved gennemgang af læreplanen i plenum, vil vi gå i dialog de steder i teksten, hvor virkeligheden har set anderledes ud i det forgangene år, når pædagogerne har gennemgået projekterne/samarbejdet eller anden beskrivelse i læreplanen.

Når vi støder på et punkt i læreplanen, hvor virkeligheden har været anderledes fx ved overgang, så vil vi gå i dialog om, hvordan ønsker vi det skal være, hvordan kan det blive og vil det gå i tråd med styrkede pædagogiske læreplan. Herefter vil vores læreplan blive rettet til. Er der sket rettelser i vores nye læreplan på pædagogisk dag, vil den blive gennemgået på næstkommende bestyrelsesmøde og bestyrelsen opfordres herefter til at nærlæse og godkende det redigerede materiale.

Der vil i den pædagogiske dialog være fokus på pædagogisk læringsmiljø, trivsel, udvikling og dannelse. Vi kan kun blive bedre med årene, og gennem dialog vil forandringerne komme og sætte sig spor i vores pædagogiske tilgang.

Alle læreplanstemaer er pædagogisk planlagte i en SMITTE model og pædagogisk overvejet således, at læringsmiljø er sat i børneperspektiv. Pædagogerne har fokus på at inddrage børnene i planlægningen af et projekt – se/lytte/spørge børnene om - hvad er de optaget af? Børnenes udsagn medinddrages i de pædagogiske projekter. Ved at inddrage børnene og lytte til hvad de er optaget af, og lave projekter ud fra det, tilstræber vi at sikre børns trivsel, leg og læring.

Tilsynets bemærkning

Planlægningsgruppen i Grønnegården arbejder med "Redskab til selvevaluering" fra EVA. Dialog på tilsynet om at sikre sig data også over længere tid til brug for evaluering (herunder overvejelser, hvordan dataindsamling kan foregå anonymiseret eller efterfølgende anonymiseres, så data kan genbesøges når læreplan skal evalueres hvert andet år)

Ved evaluering er det vigtig at have fokus "Hvad sker der i læringsmiljøet, der får børn til at flytte sig? (Hvad har vi ændret, der understøtter at børn flytter sig?) og hvad har vi gjort for at motivere børnene?"

Børns trivsel – besvares af tilsynsstedet

15. Beskriv hvordan dagtilbuddets procedure er for at sikre alle børns trivsel?

Fx: Systematisk gennemgang af alle børn, samarbejde med forældre, fagpersoner. Kort beskrivelse

Dagtilbuddets bemærkning

På stuemødet hver 3. uge gennemgår pædagogerne alle børn – vi har et skema med "gule, grønne og røde børn". De børn som er i gul og rød er der fokuspunkter på, og der er lave handleplan. Der er et tæt samarbejde med forældrene og faggrupper omkring børnene. De børn der er i grøn bliver ligeledes drøftet, er der fortsat god trivsel, fungerer forældresamarbejdet, og kan pædagogerne se progression ved det enkelte barn. Gule og røde børn bliver på det efterfølgende p-møder nævnt under punktet "nyt fra stuerne", her fortæller hver stue kort omkring nye tiltag, og kollegaerne byder ind med deres viden omkring barnet, der aftales hvordan der pædagogisk kan arbejdes med det enkelte barns trivsel, alle er ansvarlige for at sikre det enkelte barns trivsel i børnehaven.

Tilsynets bemærkning

Der ses systematisk opfølgning på børns trivsel og handling ved bekymring.

16. Hvordan arbejder I med at sikre et godt børnemiljø?

Fx: Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø samt vurdering af børnemiljøet i et børneperspektiv

Dagtilbuddets bemærkning

Vi tager udgangspunkt i de børn og forældre vi har. For os er det vigtigt, at barnet respekteres som en selvstændig personlighed, som vi vil give optimal omsorg, uanset hvem man er. Vi forsøger at støtte det enkelte barns udvikling igennem vores daglige pædagogiske praksis. Målet med vores didaktiske overvejelser omkring det enkelte barn er, at gøre dem livsduelige til at mestre livet, når de sendes videre fra Grønnegården, det gør vi bl.a. ved at møde barnet ud fra nærmeste udviklingszone, sikre os at barnet er i relationer og har tilknytning til andre børn og voksne. Vores børnesyn er ud fra det perspektiv, at vi vil inkludere alle børn, der er optaget i vores børnehave. Vi kommunikerer anerkendende og ligeværdigt med det enkelte barn, hvor vi tager udgangspunkt i, at barnet handler ud fra sit bedste bud hver gang. Pædagogerne reflekterer jævnlige over læringsmiljøerne i forhold til det enkelte barn, og egen rolle i samværet med børnene.

Vi har fokus på, at børnene får udfordringer ud fra forskellige kulturer med respekt for, at de børn der er i Grønnegården kommer med hver deres kultur. Vi skaber rum for, at der er fysisk plads til, at børnene kan lege og udforske venskaber, indretter lokalerne, så de er spændende/inspirerende at være i. Vi indretter vores rum, så børnene føler sig trygge og inspireret til leg, det gør vi fx ved at stille legetøj i børnehøjde. Vi skaber muligheder for, at små grupper af børn kan lege alene inde eller ude. Vi støtter barnet i at turde udfordre sig selv, tro på sig selv og blive accepteret for den "jeg er" og ikke for "det jeg gør". Vi giver det enkelte barn tid og rum til leg og fordybelse, hvorved barnet kan udvikle sig i sit eget tempo. Vi giver barnet oplevelser, der udfordrer barnets udvikling, fantasi og kreativitet. Vi giver barnet mulighed for at udvikle den sociale forståelse og adfærd i leg, så dets evne til at samarbejde udvikles.

Vi skaber rum og miljøer for at højne legen, der hvor børnene er. Vi rammesætter legeaktiviteter ved samling. Vi vægter, at det enkelte barn lærer/kender/administrerer lege regler. I vores læringstid mellem kl.9-12, er der planlagt pædagogiske legeaktiviteter, med bl.a. fokus på inddragelse af det enkelte barn i legen. Der er ind tænkt tid til spontane og selvorganiserede lege i løbet af dagen, fx efter madpakker, om morgenen når børnene møder ind og når børnene sendes på legepladsen efter madpakkespisning.

Børnenes læring er i hele børnehavens åbningstid. Vi drøfter med jævne mellemrum vores struktur/kultur for, at optimere læringsrummet for det enkelte barn, Børn lærer, når de møder passende udfordringer, hvor de kan få vækket deres nysgerrighed, motivation, fantasi og forestillinger, og hvor der er plads til fordybelse, koncentration og afprøvning - alle vigtige elementer i et læringsproces i læringsmiljøet. Vi er bevidste om børns sproglige og motoriske udvikling. Det er en vigtig brik for børns videre udvikling/læring. Når børnehaven åbner kl.6,15, er der mulighed for at børnene kan spise deres medbragte morgenmad frem til kl.8. De børn der ikke spiser morgenmad går ind på egen stue og finder noget at lege med (morgenvagten har sat enkelte legemuligheder frem, fx plus plusser, magneter, Lego, dyr, biler osv). Morgenvagten hjælper de børn som har behov for at blive sat i gang med en leg. Der er altid en pædagog i køkkenet, og står der til rådighed for at hjælpe barnet med at vinke farvel. Kl.8 pakkes morgenmaden væk, og pædagogerne fordeler sig ud på stuerne sammen med børnene - frem til kl.9 må børnene lege på tværs af stuerne. Der holdes samling på hver stue kl.9. Efter samling er der planlagte pædagogiske aktiviteter på stuerne og øvrige rum. Børnene deles ofte op i mindre grupper, det gør vi for at imødekomme det enkelte barn. Kl.11 samles børnene på egen stue inden der spises madpakker. Kl.12 er alle børn på legepladsen med 3 medarbejdere, øvrige medarbejdere afvikler pause. Kl.13,45 serveres børnenes medbragte frugt, som indtages enten på egen stue eller i uderummet. Når frugten indtages, taler pædagogerne med børnene om, hvad de vil lege efter frugt. Børnene må herefter gå i gang med den valgte aktivitet.

Medarbejderne fordeler sig ud de steder, hvor børnene leger og deltager/ understøtter børnene i deres leg. Efter kl.15,30 lukkes stuerne efterhånden, som børnene bliver hentet. De sidste børn er enten på legepladsen med lukkevagten, eller der leges, læses bøger eller laves andet

legeaktivitet i køkkenet / fællesrummet.

Den strukturerede dag i Grønnegården kommer af, at vi ønsker at tilbyde et godt frugtbart og udviklende læringsmiljø til det enkelte barn. Med vores struktur ved vi, at vi kommer godt omkring alle læringsarenaerne i løbet af en børnehavedag. Ved at lave planlagte aktiviteter og fri leg, får børnene mulighed for at eksperimentere med fx andre lege regler, finde innovative og kreative løsninger, indgå i fællesskaber med andre børn, lege ud fra den frie fantasi.

Vores pædagogiske tilgang omkring fællesskaber er, at alle børn og voksne skal føle sig velkomne i Grønnegården. Trivsel/tryghed er en forudsætning for, at læring kan finde sted, Vi er bevidste om, at pædagogerne er gode rollemodeller i alle arenaer. Vi tilstræber at der er aktiviteter for alle børnene, ved at være i dialog med det enkelte barn og imødekomme deres ønsker. Pædagogerne planlægger aktiviteter på tværs af stuerne, så børnene får øje på nye fællesskaber. Oplever pædagogen manglende progression ved et barn/gruppe, sættes der handleplan på.

Pædagogerne spørger med jævne mellemrum børnene om de har det godt, hvor de syntes det er rart at lege i børnehaven. Når der er "Fri for mobberi", kommer samtalen ligeledes rundt omkring børnemiljøet. Pædagogerne benytter spørgeskemaer fra DUMC, hvor børnene bliver interviewet omkring det at gå i børnehaven Grønnegården. BMV bliver efterfølgende drøftet på stuemødet, hvis undersøgelsen viser, at der er et barn eller flere børn der mistrives/eller har set noget pædagogerne ikke har fået øje på, som kunne være anderledes – så prøver pædagogerne på stuen at tilpasse det sammen med børnene. Det er vigtigt for os alle, at børnene har en god trivsel, selv små forstyrrelser kan gøre, at et barn mistrives eller er utrykt – det prøver vi altid at rette op på, når vi ser/opdager/eller får det at vide.

Tilsynets bemærkning

Intet at bemærke

Overgange – besvares af tilsynsstedet

17. Hvordan arbejder dagtilbuddet målrettet på at skabe sammenhæng i børnenes liv ifm. overgange?
(interne, fra hjem til dagpleje/dagtilbud, Dagpleje/dagtilbud til dagtilbud, dagtilbud til skole, dagtilbud til fritidsliv)

Fx: Via dialogværktøj, samarbejds møder, forberede overgang, barnets kompetencer, forældreinddragelse, sundhedsplejen, overlevering, opstart/indkøring, Smart skolestart

Dagtilbuddets bemærkning

Vi har et godt samarbejde med dagplejen, som jævnligt kommer på besøg på vores legeplads med deres børnegruppe, og det tilstræbes, at de kommer på besøg en til to gange, inden et barn begynder i børnehaven.

Kommende skolebørn, samles på Blå stue den 1.april og frem til overgang til skole/SFO året efter. Vi samarbejder med alle relevante skoler såvel kommunale som private.

Pædagogerne på Blå stue har igennem årene udarbejdet en struktur og sat lærings og udviklingsmål ud fra de forskellige skolernes udsagn om, hvad de forventer - et kommende skolebarn skal have af kompetencer, for at lette barnets overgang til skole.

Der arbejdes målrettet på, at gøre børnehavebarnet klar til det nye liv som skolebarn. Det gør vi fx ved, at børnene trænes i at lytte, sidde stille, være opmærksom, når der bliver givet en besked. Arbejdet i årets løb foregår henholdsvis i den store gruppe og i grupper af et mindre antal børn. Aktiviteterne er mangeartede - men fokus er konstant i forhold til, at børnene skal blive skoleparate og selvhjulpne - færdigheder, som skolen forventer, børnene kan, når de modtager dem. På stuen øves spil, bogstav kendskab, sociale spilleregler i form af at lytte, at sidde stille, vente på tur. Mange aktiviteter foregår ud af huset fx gåture hvor skolen besøges, ture til kulturelle tilbud og tilbud i nærområdet.

Pædagogerne vurderer det enkelte barns skoleparathed via et vurderingsværktøj, som Esbjerg Kommune stiller til rådighed, der sendes et tilsvarende skema til hjemmet. Pædagogerne indkalder herefter til forældresamtale, hvor der drøftes barnets kommende skolestart.

Der er tæt forældre samarbejde, og tværfaglig samarbejde omkring børn i udsatte positioner.

Bestyrelsen er inddraget i, hvordan vi samarbejder med børnehaveklasserne, det gør vi ved, at medarbejderrepræsentanten fremlægger årsplanen for bestyrelsen, er der spørgsmål hertil, bliver de drøftet og efterfølgende bliver hele årsplanen godkendt af bestyrelsen.

Tilsynets bemærkning

I Grønnegården arbejdes der med skoleunderstøttende tiltag et år før børnene skal i skole. Alle skoler inden for bygrænsen besøges med børn før opstart, ligesom der anvendes samme SMART værktøjer som URBAN skolen/område Midt/Østerbyen. Skal børnene starte i en skole udenfor bygrænsen inviteres personale fra den modtagende skole. Der udarbejdes Dialogprofil og overgangsbeskrivelser på alle kommende skolebørn.

Forældresamarbejde – besvares af tilsynsstedet

18. Hvad er de overordnede rammer for forældresamarbejdet, og hvor findes disse tilgængelige for forældre?

Dagtilbuddets bemærkning

Forældrene er vores vigtigste samarbejdspartnere, de er barnets vigtigste voksne. Vores tilgang til forældresamarbejde er, at skabe grund for den gode dialog mellem institution og forældrene. Vi inddrager forældrene i et ligeværdigt samarbejde bygget på gensidigt forståelse, tillid og respekt. Erik Sigsgaard artikel "Familien og dagplejen – to verdener mødes" beskriver ganske fint vigtigheden om det gode forældresamarbejde, at møde hinanden i det formelle og uformelle. Den vigtigste arena for et godt samarbejde med forældrene er netop det uformelle. To verdener mødes og samarbejde er en forudsætning for, at barnets trivsel lykkes. Vi finder det vigtigt, at de voksne, der er omkring børnene, taler sammen. Vi ønsker derfor et naturligt forældresamarbejde, som bygger på åbenhed og ærlighed.

Vi prioriterer den daglige kontakt imellem personale og forældre højt. Vi sætter pris på fortællinger fra hjemmet, og vi giver gerne fortællinger om barnets hverdag her i børnehaven.

Vi bruger den skriftlige meddelelse på tavlen ud for den enkelte stue og TABULEX. Til tider vil der være post ved børnenes rum, eller opslag på døren ud.

I løbet af efteråret indkaldes der til forældremøde/generalforsamling med valg til forældrebestyrelsen. Til denne aften kan bestyrelsen invitere en oplægsholder, og pædagogerne giver efterfølgende et oplæg omkring stuens dagligdag/trivsel.

Afvikling af ferie meddeles over TABULEX. Børnene har brug for en pause fra børnehaven, vi har en klar forventning om, at alle børn holder minimum 3 ugers ferie i løbet af et år - 14 dage som sammenhængende sommerferie. Børnehaven er åben hele sommeren, så der er rig mulighed for den enkelte familie at tilpasse sommerferie efter eget ønske.

Rammer og viden om forældresamarbejde findes inde på vores hjemmeside, og forældrene kan læse om forældresamarbejde i vores læreplan.

Tilsynets bemærkning

Et godt samarbejde med forældrene prioriteres højt, så der er tillid fra forældrene også ved de svære samtaler. Dette arbejdes der med ved tage godt imod forældre og børn, spørge ind og i det hele taget være interesseret i det enkelte barn og barnets familie.

19. Hvordan samarbejder dagtilbud med forældrene om børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse?

Fx: Hjemmelæringsmiljø, forældresamtaler, læringsmål.

Dagtilbuddets bemærkning

Vores udgangspunkt for forældresamarbejde bygger på åbenhed og ærlighed i den daglige kontakt imellem medarbejdere og forældre.

Det første møde med børnehaven vil være et forbesøg med forældrene, hvor der samtidig aftales indkøringsforløb samt andre praktiske/vigtige ting. Efterfølgende kan dagpleje/vuggestue komme på besøg sammen med barnet.

Når et barn begynder i Grønnegården, gør pædagogerne meget ud af at fortælle vigtigheden for et godt dialogisk samarbejde omkring barnet. Ved 3 måneders samtalen går pædagogen yderligere ind omkring vigtigheden for et det gode samarbejde. Erfaringen er, at når det bliver talt om det gode samarbejde lige fra dag et, så er det en god vej til at guide forældrene, hvis der opstår noget i løbet af barnets tid i børnehaven. Når der opstår udfordringer fx lægge sutten, foregår det i samarbejde med forældrene, hvor der aftales hvad forældrene gør, og hvad institutionen gør. Hvis der opstår svære udfordringer, tilbydes forældrene en samtale - som kan føre til, at der aftales et TVÆRS møde. Når et barn kommer på TVÆRS møde, følger vi TVÆRS strukturen for handleplan med fokuspunkter.

Der tilbydes 2 forældresamtaler i barnets børnehavetid. Er der ønske/behov for flere samtaler, aftales det med kontaktpædagogen. Vi benytter Dialog værktøj, et online skema ved overgang fra børnehave til skole. Der udarbejdes "tidlig opsporing" en gang hvert år, hvor forældrene får tilsendt et spørgeskema via deres e-boks.

Målet med vores didaktiske overvejelser omkring det enkelte barn er, at gøre dem livsduelige til at mestre livet, når de sendes videre fra Grønnegården, det gør vi bl.a. ved at møde barnet ud fra nærmeste udviklingszone, sikre os at barnet er i relationer og har tilknytning til andre børn og voksne. Vores børnesyn er ud fra det perspektiv, at vi vil inkludere alle børn, der er optaget i vores børnehave.

Tilsynets bemærkning

Såfremt et barn skal have ekstra opmærksomhed omkring at øve særligt på områder tages dialogen med forældre om, hvordan de kan støtte op om dette i hjemmet. Forældre inddrages i emner som er aktuelle, det kan være ugens bogstav er J, så kan man tale sammen i hjemmet og finde ting, der begynder med J. Det kan også være opgave "Hvad betyder ordet "kreativ"? Hvorfor har vi Lucia optog?. Er det aktuelle sange kopieres disse, så forældre kan tage en kopi med hjem mv.

Sikkerhed og hygiejne – besvares af tilsynsstedet

20. Brandtilsyn – Hvornår er det sidst udført og hvordan er der evt. fulgt op på tilsynet ved anmærkninger?

Såfremt der er enheder, hvor der ikke har været brandtilsyn, hvordan sikre du brandsikkerheden som leder (matrikler med <50 personer og/eller < 10 sovebørn, udflytterbaser, pædagogiske udflugtsmål, busser mv)?

Angiv dato for brandtilsyn samt for matrikler, såfremt afdelingen har mere end en:

Dagtilbuddet bemærkning:

Vi havde sidste brandtilsyn den 3.10.19. Der var ingen bemærkninger under tilsynet.

Tilsynets bemærkning

Intet at bemærke

21. Evakueringsøvelse –hvornår er der sidst gennemført evakueringsøvelse med børn?

Angiv dato:

Vi havde fysisk evakuering sammen med alle børnene den 23.10.2018.

Der var planlagt brandøvelse i uge 3.9.2019, men blev udsat til oktober 2019. Vi tilstræber at afholde en brandøvelse med børnene en gang om året.

<p><i>Tilsynets bemærkning</i></p> <p>Evakueringsøvelse er afholdt før tilsynet. Der blev ikke fundet særlige opmærksomhedspunkter ved afholdelsen.</p>
---

22. Legepladsinspektion – Hvornår er det sidst udført og har legepladsinspektionen givet anledning til udarbejdelse af en handleplan?

Angiv dato:
3.10.19

Dagtilbuddet bemærkning:
Der var 3 anmærkninger i tilsynsrapporten, som bliver udbedret når pedellen har arbejdsdag i Grønnegården i løbet af oktober måned.
Der er lavet handleplan på anmærkningerne.

Tilsynets bemærkning
Der er fulgt op på anmærkninger og handleplan er opdateret og tilgængelig på Grønnegårdens hjemmeside.

23. Hygiejnebesøg – Hvornår er det sidst udført og hvordan er der fulgt op på hygiejnebesøg?

Angiv dato:
30.5.2016

Dagtilbuddet bemærkning:
Vi havde egenrapport klar til tilsynet, og vi drøftede vores tilgang omkring hygiejne. Der var få bemærkninger ved gennemgangen, og de blev efter tilsynet udbedret.
Der er aftalt nyt tilsyn den 10.10.19.

Tilsynets bemærkning
Intet at bemærke

24. Hvad er jeres praksis for en sikkerhedsmæssig rundring af legeplads og lokaler?

Dagtilbuddet bemærkning
Legepladsen bliver tjekket hver morgen når det er blevet lyst, så pædagogen kan se skov og legeredskaberne. Alt bliver tjekket for udefrakommende genstande og om legeredskaberne er i orden. Tilsynet bliver noteret i skema hver dag.
Når pædagogerne er på legepladsen med børnene, går de og holder øje med redskaber og området. Ser de, at der er noget der er gået i stykker - spærres området af. Skaden noteres på en label, som lægges ind på pedellens plads, så vil han reparere skaden når han møder ind i løbet af ugen.
Er det en større skade på et legeredskabet, vurderer jeg, om den kan vente til pedellen kommer, eller om jeg med det samme skal kontakte en håndværker for at få skaden udbedret. Alle rum bliver tjekket når lukkevagten går rundt i huset og lukker ned for dagen. Ser lukkevagten en skade, noteres det på en label og lægges på mit skrivebord. I de perioder hvor jeg er væk fra børnehaven, gives beskeden videre til de to pædagoger der har ledelsesansvar. Skaden bliver herefter straks udbedret af enten pedellen eller af en håndværker som tilkaldes.

Tilsynets bemærkning
Der er systematisk gennemgang af legepladsen og evt. mangler adresseres straks.

Egenrapport udarbejdet af: Betina Smedegaard

Dato: 7.10.19

(Besvares af tilsynssted)